

[Arne Larsen.]

visse situationer bør kunne opnå en midlertidig håndsrækning fra statens side. Også håndværk og småindustri kan være banebrydende på det produktionsmæssige område. Noget småt kan i mange tilfælde udvikle sig til noget større og betydningsfuldt i produktionsmæssig henseende, og derfor kan en vis støtte til ny produktion, til moderniseringer og rationaliseringer være meget ønskelig.

Lov af 4. april 1960 om lån og garantier til visse erhvervsvirksomheder vil med det foreliggende forslag til lov om lån til håndværk og mindre industri kunne ophæves, fordi den øvrige del af nævnte lovs bestemmelser om lån eller garanti for lån til industrivirksomheder allerede er foreslået optaget i lov om egnsudvikling m. m., hvor de er kommet ind i et større og mere omfattende hele med nye og forstærkede bestræbelser for en i høj grad tiltrængt industrilokalisering; det vil vi gerne støtte, hvad jeg også gav udtryk for ved egnsudviklingslovens første behandling.

Som sagt, vi giver tilslutning til det foreslåede beløb på 10 mill. kr., som årligt skal kunne ydes i lån til en rente på 6 pct. Man kan mene, at renten er for høj, og jeg vil tro, hvad det ærede medlem hr. Hans Rasmussen jo også var inde på, at denne høje rente i høj grad må indvirke på regeringens bestræbelser for at få renteniveauet sænket, således at eventuelle lån fra statens side til håndværk og småindustri kan ned sættes i takt hermed. Forslaget om en afdragsfri periode på 2 år kan vi også tiltræde, idet vi synes, at sådanne mindre industri- og håndværksvirksomheder bør have en rimelig tid til at omstille sig eller til at gennemføre en rationaliseringsproces, som jo altid vil tage nogen tid, inden de skal påbegynde tilbagebetalingen af de ydede lån.

Jeg går ud fra, at også andre end private virksomheder kan komme i betragtning, f. eks. at kooperative virksomheder og andelsvirksomheder af omtalte størrelse vil kunne opnå samme begunstigelser.

Der er som sagt ikke meget nyt i dette lovforslag, som er helt på linje med andre forslag om støtte til erhvervslivet. Vi er ikke lige begejstrede for denne støtte-lovgivning i alle tilfælde, men i det her fore-

liggende tilfælde har vi ikke større betænkeligheder ved at tilseje vor støtte.

Rimstad: Siden tinget samledes i oktober måned sidste år, har vi til dato med det her foreliggende lovforslag behandlet i alt 4 sådanne støtteordninger. Vort parti har til disse forslag indtaget det principielle standpunkt, at da statsstøtte på de her omhandlede områder, hvad enten støtten drejer sig om lån, garantier eller direkte tilskud, af en række grunde kommer til at virke uheldigt, ønsker vort parti ikke at medvirke til at fremme lovgivning af denne art.

For det første bliver en statsstøtte, der ydes direkte til det private erhvervsliv, meget let den spagfærdige indledning til en sådan statsdominans i erhvervslivet, at det socialistiske endemål: produktionsmidlernes overgang til staten, kommer til syne i horisonten.

For det andet betyder en statsstøtte kastet ind i den ligevægt, som en sund konkurrence holder enhver branche i, at denne balance på en uheldig og for det samlede erhverv skadelig måde tabes. Det kan aldrig være rigtigt, at den mindre dygtige hjælpes frem af staten til en midlertidig ligestilling med den dygtige konkurrent, og det kan heller ikke være rigtigt, at forspringet for den dygtige forøges gennem tilskud fra statens midler. Endelig kan det ikke være rigtigt, at den ene af to ens stillede konkurrenter hjælpes frem gennem statsstøtte, mens hans i tilskuds-lotteriet uheldige konkurrent bliver tilbage.

Dernæst kommer disse tilskudsordninger alt for ofte til at virke som en hund i et spil kegler i forhold til de private pengeinstitutters afgørelser af låneværdigheden. Vi tror ikke på, at staten, d. v. s. handelsministeriets fine udvalg, der skal nedsættes i henhold til dette forslag, er en bedre bedømmer af, hvad der er sundt eller ikke sundt i erhvervslivet, end lederne af de lokale pengeinstitutter, der må træffe deres afgørelse under et forretningsmæssigt ansvar for de penge, deres institut har til disposition. Vi tror tværtimod, at statens støtte på grund af manglende lokalt kendskab netop vil få karakteren af en lotterigevinst, og endelig mener vi, at det er helt uforståeligt og også helt uforsvarligt, at man vil yde statsstøtte til erhvervene i en